

50 χρόνια Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης

Βραδιά αστέρων

Ήταν μία βραδιά αφιερωμένη στη μουσική, μια βραδιά γιορτής. Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης συμπληρώνει φέτος πενήντα χρόνια από την ίδρυσή της και γιορτάζει, ανοίγοντας τις επετειακές εκδηλώσεις με μία λαμπερή συναυλία στο Μέγαρο Μουσικής (Παρασκευή 27/2). Ήταν μία σύναξη αστέρων, μία συναυλία μνήμης και τιμής, μια μουσική αναδρομή, με πολλές και ιδιαίτερα συμβολικές προεκτάσεις.

Κείμενο

Αντώνης Ι. Κωνσταντινίδης

Η ίδρυση μιας συμφωνικής ορχήστρας στη μεταπολεμική Θεσσαλονίκη ήταν ένα συλλογικό αίτημα, μια απαίτηση του φιλόμουσου κοινού και των μουσικών της πόλης. Τη δεκαετία του '50 οι συνθήκες είχαν ήδη ωριμάσει αρκετά, το έμπυχο υλικό υπήρχε, οι πιέσεις εντάθηκαν, όταν το 1959, χάρη στις επίμονες προσπάθειες του τότε διευθυντή του Κρατικού Ωδείου Σόλωνα Μιχαηλίδη και στη θετικά διακείμενη διάθεση των πολιτειακών παραγόντων, ιδρύθηκε η "Συμφωνική Ορχήστρα Βορείου Ελλάδος". Ένα μεγάλο ταξίδι στη μουσική για μια ορχήστρα μόλις άρχισε... Η πολιτιστική ζωή ενός τόπου είναι πάντοτε άρρηκτα δεμένη με τους υπάρχοντες θεσμούς, με τα πρόσωπα, τους καλλιτέχνες και τους δημιουργούς. Με τους πρωτοπόρους και τους οραματιστές. Και είναι αλήθεια ότι η Θεσσαλονίκη και ο ευρύτερος χώρος της Βόρειας Ελλάδας συμπορεύεται μουσικά τα τελευταία πενήντα χρόνια με τις προόδους, τις επιδόσεις και τον καλλιτεχνικό προγραμματισμό της Κρατικής Ορχήστρας.

Μέσα από αυτήν την ορχήστρα, ήρθε σε επαφή ο ακροατής με τα μεγάλα έργα της δυτικής μουσικής, γνώρισε τις συμφωνίες, τα κοντσέρτα, τα σύγχρονα ρεύματα και τους διάφορους συνθέτες. Στις συναυλίες αυτής της ορχήστρας είδε

Μέσα από αυτήν την ορχήστρα, ήρθε σε επαφή ο ακροατής με τα μεγάλα έργα της δυτικής μουσικής, γνώρισε τις συμφωνίες, τα κοντσέρτα, τα σύγχρονα ρεύματα και τους διάφορους συνθέτες. Στις συναυλίες αυτής της ορχήστρας, είδε και άκουσε φημισμένους και διάσημους σολίστες, δίνοντας κάθε Παρασκευή μία ποιοτική διέξοδο στην καθημερινότητά του και απολαμβάνοντας εντέλει την ακριβή τέχνη των ήχων...

και άκουσε φημισμένους και διάσημους σολίστες, δίνοντας κάθε Παρασκευή μία ποιοτική διέξοδο στην καθημερινότητά του και απολαμβάνοντας εντέλει την ακριβή τέχνη των ήχων στην πληρέστερη ίσως μορφή της, τη συμφωνική.

ΠΟΙΟΝ ΝΑ ΠΡΩΤΟΘΥΜΗΘΕΙ ΚΑΝΕΙΣ;

Ο κόσμος μιας ορχήστρας είναι αναμφισβήτητα μαγικός. Εκεί είναι που ουσιαστικά υλοποιείται αλλά και ολοκληρώνεται η ιδέα του δημιουργού. Στα δοξάρια, στην αναπνοή, στα δάκτυλα και στην ψυχή, των άγνωστων τις περισσότερες φορές, για το ευρύ κοινό, μουσικών της. Μέσα από την ερμηνευτική συνύπαρξη και την καλλιτεχνική συναλληλία δεκάδων προσώπων, που επιδιώκουν το ίδιο αποτέλεσμα, την καλλιτεχνική τελείωση του έργου.

Σήμερα η εικόνα της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης σίγουρα πολύ μικρή σχέση έχει με την τότε αρχική προσπάθεια. Ανανεωμένη και ώριμη, διανύει ίσως τη γονιμότερη και ποιοτικότερη περίοδο του βίου της. Υπήρξε όμως μία απαραίτητη διαδρομή καθ' όλο αυτό το χρονικό διάστημα, όπου ένας μεγάλος αριθμός μουσικών, διευθυντών και καλεσμένων καλλιτεχνών έδωσε το δικό του στίγμα σ' αυτήν την πορεία στην τέχνη και τον πολιτισμό. Και ποιον να πρωτοθυμηθεί κανείς; Σόλων Μιχαηλίδης, Θυμής, Άλκης Μπαλτάς, Γαλιλαίας, Καβάκος, Πατσαλίδης, Μίκης Μιχαηλίδης, Μύρων Μιχαηλίδης οι

διευθυντές. Εκατο-ντάδες οι μουσικοί της, αναρίθμητες πλέον οι εμφανίσεις της.

ΤΟ GALA

Πληθωρικές και αρκούντως απαιτητικές ήταν οι επιλογές του επετειακού προγράμματος που παρακολούθησαμε. Η συναυλία ξεκίνησε συμβολικά με το ίδιο έργο που άνοιξε και την αυλαία για την ΣΟΒΕ, το 1959. Ήταν τα γνωστά "Πυροτεχνήματα" σε μία καλοδεχόμενη, γεμάτη ενέργεια και δυναμισμό εκδοχή. Ακολούθησαν δύο έργα του Σόλωνα Μιχαηλίδη, το περιγραφικό "Αυγή στον Παρθενώνα" και η "Προσευχή του ταπεινού", με τον βαρύτονο Κύρο Πατσαλίδη να δίνει μία εξαιρετική φολογικά και ερμηνευτικά παρουσία.

Το ντουέτο της Νεβάρτ στο φλάουτο και του Χρήστου Γαλιλαία στο βιολί πρόσθεσε μπαρόκ πινελιές με το κοντσέρτο του Βιβάλντι.

Ακολούθησε η "Ελεγεία" του Φορέ με τον Γιάννη Τσιτσιελίδη στο τσέλο να αποδίδει την αισθητική υφή του έργου με επιμελημένη ακρίβεια.

Η άρια "Oh Dieu! Que de bijoux" του Γκουνό που ακολούθησε, με τη σοπράνο Αλεξία Βουλγαρίδου να βρίσκεται σε εξαιρετικές στιγμές έντασης και ευαισθησίας, απλά μας καθήλωσε.

Ο νεαρός κλαρινετίστας Διονύσιος Γραμμένος έδωσε μία γεύση των φυσικών ευκολιών που διαθέτει.

Το ντουέτο της πιανίστας Μαρίας Αστεριάδου και του βιολονίστα

Γιώργου Δεμερτζή ερμήνευσε το ρομαντικό adagio από το κοντσέρτο σε ρε του Μέντελσον με ευδιάκριτες τις απαλές μελωδικές γραμμές.

Ο πιανίστας Γιώργος Λαζαρίδης έκλεισε το α' μέρος του προγράμματος με την ερμηνεία του "Rondo" από το αυτοκρατορικό κοντσέρτο του Μπετόβεν να σφύζει από ενέργεια.

Στο β' μέρος ξεχωρίσαμε την δεξιοτεχνική συνύπαρξη των δύο εξαρχόντων της ΚΟΘ, του Σίμου Παπάνα και του Αντώνη Σουσόμολου, στο έργο του Μαρτίνου.

Τζαζ ήταν τα χρώματα της δημοφιλούς "Γαλάζιας Ραψωδίας" του Γκέρσουιν με τον Δημήτρη Τουφεξή στο πιάνο, ενώ ηχητικές ενθυμήσεις από το πρώτο cd της ορχήστρας είχαμε στο "Κρητικό κοντσέρτινο" για σαξόφωνο και ορχήστρα του Μίκη Θεοδωράκη. Πρωταγωνιστής ήταν και αυτή τη φορά ο Θεόδωρος Κερκέζος.

Η σοπράνο Βάσω Παπαντωνίου μας έφερε εικόνες από το παρελθόν, ενώ ο Δημήτρης Σγουρός, ως σταθερής αξίας καλλιτέχνης, έκλεισε τη συναυλία καταχειροκροτούμενος, με το απαιτητικό γ' μέρος από το πρώτο κοντσέρτο για πιάνο του Τσαϊκόφσκι.

Τους μουσικούς της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης σε αυτή την καθ' όλα πληθωρική και έντονα φορτισμένη σε μνήμες, εικόνες και συναισθήματα επετειακή συναυλία διηύθυνε ο καλλιτεχνικός της διευθυντής, Μύρων Μιχαηλίδης.

Χρόνια πολλά!